

Ymchwiliadau gwyddoniaeth cynradd

<https://rsc.li/3fyMSQ8>

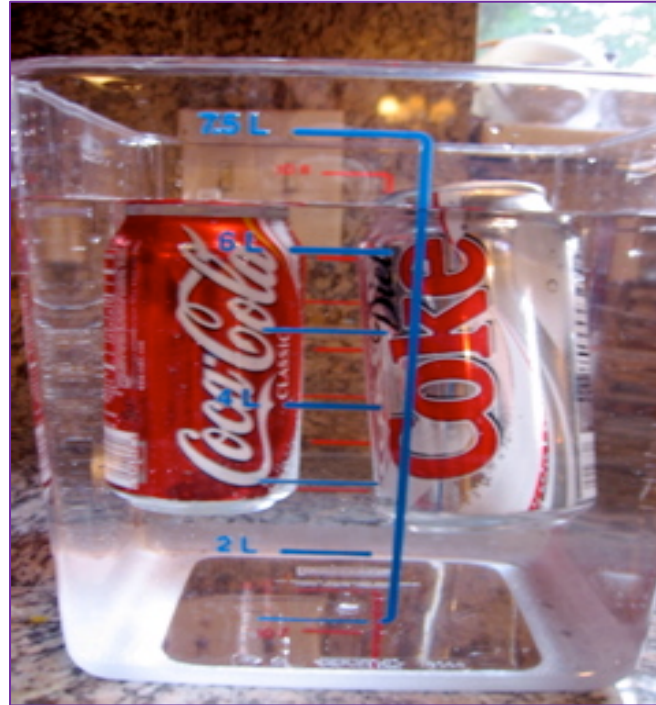
Siwgr trwm

Siwgr trwm

Byddwn yn gwneud y canlynol:

Archwilio arnofio a suddo i ddeall faint o siwgr sydd mewn diodydd meddal.

Amcanion dysgu

Dealltwriaeth

- Rwy'n deall pam mae rhai gwrthrychau'n arnofio a pham mae rhai eraill yn suddo.
- Rwy'n gwybod bod màs yn fesur faint o fater sydd mewn gwrthrych a'i fod yn cael ei fesur mewn gramau.
- Rwy'n gwybod bod dwysedd yn mesur faint o fàs sydd mewn cyfaint penodol.
- Rwy'n deall sut mae siwgr yn gallu effeithio ar iechyd.

Sgiliau ymholi

- Rwy'n gallu rhagfynegi ac arsylwi.
- Rwy'n gallu gwerthuso ymchwiliad.

Geirfa ddefnyddiol

- **Hydoddi:** cymysgu sylwedd gyda hylif fel nad oes modd gweld y sylwedd hwn mwyach.
Wyt ti'n gallu meddwl am enghraifft o hydoddi?
- **Hydoddydd:** hylif sy'n gallu hydoddi defnydd arall.
Wyt ti'n gallu meddwl am hylif sy'n hydoddydd?
- **Hydoddyn:** defnydd mae modd ei hydoddi.
Wyt ti'n gallu meddwl am sylwedd sy'n hydoddi mewn dŵr?
- **Hydawdd:** gallu cael ei hydoddi mewn hydoddydd. Mae siwgr yn hydawdd mewn dŵr.
- **Dwysedd:** mesur o fàs mewn cyfaint penodol.

Dull: cymharu diodydd cola arferol a rhai deiet

1. Rho'r ddau dun yn y tanc dŵr.
2. Beth wyt ti'n arsylwi arno'n digwydd? Ceisia egluro'r hyn rwyf ti'n ei weld.

Meddylia am sut gallwn ni ganfod y gwahaniaeth rhwng y ddau dun.

Dull: canfod cynnwys siwgr cola 'arferol'

1. Cydbwysa gwpan blastig dros y cola deiet. Wyt ti'n gallu rhagfynegi faint o lwyau te o siwgr mae angen eu hychwanegu nes iddo arnofio ar yr un lefel â'r cola 'arferol'?
2. Arsylwa'n ofalus a chyfri sawl llwy de o siwgr rwyf ti'n eu rhoi yn y gwpan blastig - mae hyn yn mesur faint o siwgr sydd mewn tun o gola 'arferol'.
3. Defnyddia'r labeli maeth ar ddiodydd meddal eraill i gael gwybod faint o siwgr sydd ynddyn nhw.

Trafod ein harbrawf

- Beth yw'r gwahaniaethau rhwng tuniau o gola arferol a chola deiet?
- Sut ydyn ni'n gwybod eu bod nhw'n wahanol?
- Beth sy'n debyg rhwng y tuniau?
- Pam mae'r ddiod deiet yn arnofio ond mae'r ddiod arferol yn suddo?
- Pam mae faint o siwgr sydd yn ein diodydd yn bwysig?

Gwerthusiad

Sut wyt ti'n teimlo am ein **hamcanion dysgu** heddiw?

- Rwy'n deall pam mae rhai gwrthrychau'n arnofio a pham mae rhai eraill yn suddo.
- Rwy'n gwybod bod màs yn fesur faint o fater sydd mewn gwrthrych a'i fod yn cael ei fesur mewn gramau.
- Rwy'n gwybod bod dwysedd yn mesur faint o fàs sydd mewn cyfaint penodol.
- Rwy'n deall sut mae siwgr yn gallu effeithio ar iechyd.
- Rwy'n gallu rhagfynegi ac arsylwi.
- Rwy'n gallu gwerthuso ymchwiliad.

Os wyt ti'n teimlo'n hyderus dy fod yn gallu, dangosa 5 bys i'r athro, neu dangosa 1 os wyt ti'n teimlo bod angen i ti gael sgwrs arall i egluro'r wers.

Cydnabyddiaeth

Sleid 2: delwedd © Y Gymdeithas Gemeg Frenhinol

Sleid 4: delwedd © Phil Lenoir/Shutterstock

Sleid 5: delwedd © Sheila Fitzgerald/Shutterstock

Sleid 6: delwedd © Dennis Jacobsen/Shutterstock

Sleid 8: delwedd © Sichonl/Shutterstock